

ANTWOORD

VAN GEDEPUTEERDE STATEN

OP VRAGEN VAN

E.G.T. Braam (PVV)
(d.d. 14 december 2018)

Nummer
3462

Onderwerp
Provincie sorteert voor op annexatie gemeenten

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

In een artikel van ad.nl ⁽¹⁾ op 11 december 2018 valt te lezen dat uit onderzoek in opdracht van de provincie blijkt dat de economische groei aanzienlijk toeneemt als van de Haagse regio één grote gemeente wordt gemaakt.

Volgens de provincie toont het onderzoek van de hoogleraren aan dat goede samenwerking tussen de gemeenten in Zuid-Hollandse regio's nog veel belangrijker is voor de welvaartsontwikkeling dan al werd aangenomen.

De PVV heeft haar bedenkingen inzake dit onderzoek en daarom wil ondergetekende graag de volgende vragen stellen aan het College van Gedeputeerde Staten

1. *Heeft u kennisgenomen van de inhoud van het artikel? En hoe staat u tegenover de inhoud van het artikel? Graag een gemotiveerd antwoord*

Antwoord

Ja, wij hebben kennis genomen van het genoemde artikel.

In het onderzoek concluderen de professoren dat ruimtelijke-economische en bestuurlijke fragmentatie in Zuid-Holland ervoor zorgen dat potentiële agglomeratievoordelen moeilijker te behalen zijn dan in meer monocentrisch geïntegreerde regio's zoals Amsterdam en Utrecht. Het is namelijk zo dat fragmentatie en grenzen belemmerend kunnen werken voor optimale interactie op o.a. het gebied van woonwerkverkeer, arbeidsmarkt en voorzieningengebruik. Dit zijn vraagstukken die zich dan ook niet beperken tot de gemeentegrenzen. Om het economisch potentieel te benutten is over grenzen heen kijken en (bestuurlijk) samenwerken dan ook één van de belangrijke factoren.

---

¹ <https://www.ad.nl/den-haag/stadsgrens-nekt-economie-in-haaglanden-a14ad6d0/>

Het artikel beschrijft deze conclusies ook in hoofdlijnen. Anders dan in het artikel wordt gesteld, blijkt uit het onderzoek niet dat de economische groei van de Haagse regio aanzienlijk toeneemt als hier één gemeente van wordt gemaakt. Het effect van de fragmentatie treedt hier namelijk minder sterk op dan in andere gebieden blijkt uit de bevindingen.

In de laatste alinea van het artikel worden enkele nuanceringsen geplaatst bij het onderzoek. Deze nuanceringsen delen wij. Zo wordt economisch profijt in het onderzoek centraal gesteld en dat is uiteraard een beperkte (maar relevante) invalhoek.

Naast deze nuanceringsen willen wij benadrukken dat dit fundamenteel en vernieuwend onderzoek betreft dat niet onmiddellijk in bestuurlijke aanbevelingsen kan en mag worden vertaald.

2. *Heeft PS of GS de opdracht gegeven voor dit onderzoek? Indien GS, wat waren de beweegredenen om die opdracht te geven? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Gedeputeerde Staten hebben opdracht gegeven voor deze opdracht. Dit onderzoek past binnen het uitgangspunt 'fact-based werken' zoals beschreven in de tweede tussenrapportage van 'Slimmer en Sterker Bestuur in Zuid-Holland. Dit houdt in dat we ons, als het gaat over de bestuurlijke inrichting en de kwaliteit van het openbaar bestuur, niet alleen baseren op maatschappelijke opgaven en inhoudelijke vraagstukken, maar ook op feitelijke inzichten en empirische gegevens. Zo willen wij bijdragen aan nationale discussies en de gesprekken over de bestuurlijke inrichting van Zuid-Holland voeden met objectieve informatie.

Voor de onderzoekslijn naar intergemeentelijke samenhang heeft u als eerste onderzoeksresultaat op 17 mei 2017 het rapport van Tordoir/Poorthuis ([geografische netwerkstructuur Zuid-Holland](#)) ontvangen en deze hebben we in [de tweede tussenrapportage](#) Slimmer en Sterker Bestuur besproken. Zowel bij de bespreking in uw statencommissie Bestuur en Middelen op 17 mei 2017, als in de bespreking van het rapport in diverse Zuid-Hollandse regio's, is de vraag aan de orde geweest wat de gevolgen zijn van de door Tordoir/Poorthuis geconstateerde grote verschillen tussen onze regio's qua ruimtelijke structuur. Wat zijn bijvoorbeeld mogelijke gevolgen voor economisch presteren en voor de bestuurlijke organisatie van die verschillende gebieden? Voor deze vraag is ook eerder onderzoek relevant, dat door Ton van Raan en Decisio aan u is gepresenteerd ("urban scaling" van Nederlandse steden), maar zeker ook onderzoek van Frank van Oort (regionaal-economisch agglomeratievoordelen). Wij hebben daarom de genoemde hoogleraren – Van Oort, Van Raan en Tordoir – gevraagd hun resultaten voor Zuid-Holland aan elkaar te relateren en nader te verdiepen.

3. *Wanneer en hoe is PS in kennis gesteld van dit onderzoek?*

Antwoord

Zoals beschreven in het antwoord van vraag 2 is dit onderzoek een vervolg op eerdere onderzoeken en besprekingen in uw statencommissie Bestuur en Middelen. Op de planning van de statencommissie staat de bespreking van dit onderzoek gepland voor 23 januari 2019 gelijktijdig met bespreking van de eindrapportage Slimmer en Sterker Bestuur. Wij hebben PS middels deze [brief](#) (verzenddatum 3 december 2018) op de hoogte gesteld van de publicatie van dit onderzoek en bijbehorende stukken.

4. *Deelt u de mening dat het onverstandig is om door dit onderzoek (op indirecte wijze) een bom onder de samenwerking in de regio te leggen? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Nee, die mening delen wij niet. Dit onderzoek toont aan dat goede bestuurlijke samenwerking in de regio noodzakelijk is om te zorgen voor een optimale interactie op o.a. het gebied van woonwerkverkeer, arbeidsmarkt en voorzieningengebruik. Met elkaar over 'de eigen grenzen' heen samenwerken is daarmee een belangrijke factor voor economische groei. Het is daarmee juist een onderschrijving van het belang van de samenwerking in de regio.

Op veel verschillende manieren en terreinen wordt door bestuurders in Zuid-Holland invulling gegeven aan regionale economische samenwerking. Een voorbeeld hiervan is de Economic Board Zuid-Holland waar wij met andere overheden, bedrijven en kennisinstellingen samenwerken om de Zuid-Hollandse economie en werkgelegenheid aan te jagen. Dat wij hier samen met partners ook steeds beter in slagen, blijkt uit [onderzoek](#) van de ING waarin staat dat Zuid-Holland in 2018 een bovengemiddelde groei laat zien.

5. *Deelt u de mening dat dit onderzoek de indruk kan wekken dat de provincie weer op de stoel van de gemeenten wil gaan zitten? Zo nee, waarom niet? Graag een gemotiveerd antwoord.*

Antwoord

Nee, die mening delen wij niet. Het onderzoek is bedoeld om meer feitelijke inzichten en empirische gegevens te verzamelen waar het gaat over bestuurlijke samenwerking in Zuid-Holland. De resultaten uit het onderzoek gebruiken wij als input voor gesprekken met gemeenten over hoe wij allemaal samenwerking over grenzen heen kunnen versterken en belemmeringen kunnen wegnemen. In gesprekken over de eerste conceptbevindingen met gemeentebestuurders en -ambtenaren is waardering uitgesproken dat de provincie dit onderzoek heeft laten uitvoeren.

